

3250.

~~398-757-a-553~~ 1. B. h. 36

XXI. évfolyam.

1915.

1-3. szám.

IPAROSOK OLVASÓTÁRA.

Szerkeszti : MÁRTONFFY MÁRTON nyug. iparoktatási főigazgató.

A KÖNYV TÖRTÉNETE

I. RÉSZ

A MAGYAR KÖNYVNYOMTATÁS ÉS KÖNYVKERESKEDELEM
RÖVID TÖRTÉNETE A LEGRÉGIBB IDŐKTŐL NAPJAINKIG

IRTA

STEINHOFER KÁROLY

~~D/1025.~~
553

BUDAPEST

LAMPEL R. Kk. (WODIANER F. ÉS FIAI) R. T.

KÖNYVKIADÓVÁLLALATA

1915

ELSŐ FEJEZET.

A magyar könyvnyomtatás rövid története.

Nyomtatási kísérletek a Gutenberg előtti időkben.

A történelem tudós művelői, kik bámulatraméltó igyekezettel kutatnak a mult eseményei után, már rég felderítették, hogy az emberi ész szüleményeinek sokszorosítás útján való elterjesztésére és megőrzésére irányuló törekvés első nyomain a legrégibb ókorba vezethetők vissza. Már akkor ismerték a kimetszett lemezekkel és a bélyegzőkkel való nyomtatást. A kimetszett lemezeket az egyiptomiak használták először a templomok és síremlékek díszítésénél. A bélyegzőket ellenben a babiloniaiak, jegyeknek és feliratoknak téglákba való benyomására. Hasonló bélyegzőket, melyekbe a szavak fordítva voltak vésvé, a rómaiak és görögök is használtak, rabszolgák, állatok és edények megjelölésére. Fölötte csodálatos tehát, hogy mindazonáltal egy lépéssel sem jutottak közelebb a nyomtatáshoz, holott a megfordított írással való lenyomatást Ageszilaosz spártai király is alkalmazta és ez az eljárás már mindenütt ismertté lett. Plutarchosz jegyezte fel, hogy az említett király egy ütközetet megelőzőleg, hogy harcosaiba bátorságot öntsön, a következő cselhez fordult: mielőtt az isteneknek hozandó áldozathoz indult volna, tenyerére a «győzelem» szót festette megfordítva s azután a feláldozott állatnak máját egy ideig, mintegy mély gondolatokba merülve kezében tartotta, de hirtelen nagy lelkesedéssel ébredést színlelt és felmutatta katonáinak a májra lenyomódott «győzelem» szót, mint az istenek kinyilatkoztatását.

A rómaiak azonkívül elefántcsontból faragtak betűket és azokat adták gyermekeiknek játékszerül, hogy megtanuljanak